

SURETU EL XHATHIJE

KAPTINA 45

E zbritur në Meke, pas Suretud Duhanë, ajete: 37

Në përmasa të gjera edhe kjo kaptinë shtron çështjet themelore të besimit islam.

Allahu i plotfuqishëm në sundimin e Tij, i gjithëdijshëm për robërit e vet, e shpallit Kur'anin kandil ndriçues për t'u ndriçuar njerëzve rrugën e fatbardhësisë dhe të hajrit.

Përmend se fuqia dhe mjeshtëria e përsosur e Zotit manifestohet në të gjitha krijesat në qiej e në tokë dhe atë mund ta kuptojnë të gjithë ata që me vëmendje përcjellin fjalët e Tij, e jo ata që nga inati ose mendjemadhësia nuk duan t'i vënë veshin, pérkundrazi, edhe tallen.

Në këtë kaptinë bëhet një sqarim për drejtësinë e Zotit, e cila nuk do t'i konsiderojë të barabartë bamirësit dhe kriminelët, nuk do tëjenë të njëjtë të dëmshmit me ata të dobishmit, sepse çdokush do të shpërblehet sipas besimit dhe punës së vet.

Mashtrimi pas dëshirave të ephshit të shfrenuar, është shkak i humbjes së shikimit të drejtë e real ndaj çështjeve, ndaj, të tillët kurrë nuk do ta gjejnë të vërtetën.

Quhet: "Suretul Xhathiye" - kaptina e gjunjëzimit. Nga frika se do të paraqiten të gjitha shënimet për veprat e bëra gjatë jetës dhe nga tmerri e paniku prej flakës së xhehenemit dhe gjendjes së trishtueshme që njerëzit kurrrë nuk kanë mundur ta marrin me mend, disa bien në gjunj dhe aty, në atë moment dhe në atë gjendje të pikëllueshme do të manifestohet autoriteti i Muhammedit, pozita të cilën ia garantoit Zoti, "Mekami mahmud" dhe do të kihet shpresë në shefaatin e tij. O Zot, na udhëzo me mëshirën tënde që ta meritojmë atë shefaat!

SURETU EL XHATHIJE

*Me emrin e Allahut, Mëshiruesit,
Mëshirëbërësít!*

1. Há, Mimë.
2. Zbritja e librit éshtë prej Allahut, tē gjithëfushqishmit, tē urtit.
3. Për besimtarët ekzistojnë argumente nē qiej dhe nē tokë.
4. Për një popull që sinqerisht éshtë i bindur ka argumente edhe nē krijimin tuaj dhe nē krijimin e shtazëve të përhapura.
5. Edhe nē ndërrimin e natës e të ditës, nē atë furnizim që Allahu e lëshon prej qillit dhe me te, pasi tē ketë vdekur e njall tokën; edhe nē qarkullimin e erërave pér një popull që logjikon ka argumente.
6. Këto janë fakte tē Allahut që po t'i lexojmë ty nē mënyrë tē saktë; cilës fjalë pra, pos fjalës së Allahut dhe argumenteve tē Tij, ata i besojnë?
7. Çdo gënjeshtar e shumë mëkatarë éshtë i shkatërruar.
8. Që i dëgjon ajetet e Allahut, tē cilat i lexohen, e pastaj vazhdon prapë si mendjemadh sikur nuk i ka dëgjuar ato. Atë lajmëroje pér një vuajtje tē dhembshme.
9. Edhe kur mëson diçka prej ajeteve Tona, ai i merr ato pér tallje. Pér tē tillët pason një dënim shtypës.
10. Përpara tyre e kanë xhehenemin (që i pret) dhe nuk do t'u bëjë dobi asgjë ajo që kanë fituar, e as ndihmësit që i adhuruan, pos Allahut. Ata do tē

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُورَةُ الْجَنَاحِيَّةِ

حَمٌ ۝ تَرْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْمَوْرِدُ الْحَكِيمُ ۝ إِذَا فِي السَّوْرَاتِ
وَالْأَرْضِ لَا يَرِيْتُ لِلْمُؤْمِنِينَ ۝ وَفِي حَلْقَكُمْ وَمَا يَبْثُتُ مِنْ دَانِيَّةِ مَا يَنْتَ
لَعْوَرُوْتُمُونَ ۝ وَإِخْنَافُ الْأَيْلَ ۝ وَالنَّهَارِ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ
مِنْ رِزْقٍ فَلَا حَاجَيْهِ الْأَرْضُ بَعْدَ مَا هَبَّ ۝ وَصَرِيفُ الْرَّيْحَ مَيْنَتْ لَعْوَرُ
سَقْفَوْنَ ۝ تَلَكَ مَا لَيْتَ اللَّهُ سَنَلُوْهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ فَإِنَّى مَدِيْتُ بَعْدَ
اللَّهِ وَمَا يَنْتَهِ يَوْمُ مَوْتِنَ ۝ وَلِلَّهِ كُلُّ أَنْوَارٍ ۝ يَسِعُ مَا يَنْتَ
اللَّهُ سَنَلُ عَلَيْهِ ثُمَّ يَصِيرُ مُسْتَكِبًا كَمَا لَوْ سَمِعَهَا فَبِشِرْهُ بَعْدَ أَلْيَمَ
وَإِذَا عَاهَمِنَ مَا يَأْتِنَا شَيْئًا أَعْنَدَهَا هَرُوْرُوا وَلَكِنَّكَمْ عَذَابٌ
مُهِمِّنَ ۝ إِنْ وَرَأَيْهُمْ جَهَنَّمُ وَلَا يَعْنِي عَنْهُمْ مَا كَسْبُوا شَيْئًا
وَلَا مَا أَنْهَدُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْ لِيَهُ ۝ وَكَمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝ هَذَا
هَذِي وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَأْتِنَتْ رَبَّهُمْ كَمْ عَذَابٌ مِنْ يَحْرِرِ الْأَيْدِيَ ۝
اللَّهُ أَلَّا يَسْخَرْ كُلُّ الْجَنَاحِيَّةِ الْفَلَكُ فِيهِ بِأَنْرَوْهُ وَلِبَنْغَوْنَ
فَضَلِيلٌ وَلَكَمْ كُتْشَكُونَ ۝ وَسَخَرْ كُمْ تَأْفِي السَّوْرَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ جَمِيعًا مِنْهُنَّ ۝ فِي ذَلِكَ لَا يَنْتَ لَعْوَرُ شَنَكُوكَتْ ۝

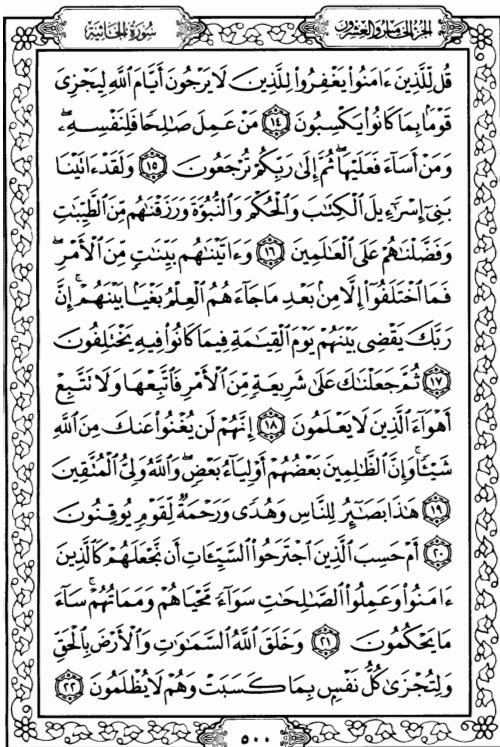
٤٩

pérjetojnë një dënim tē madh.

11. Ky (*Kur'an*) éshtë një udhërréfyesë i plotë, e ata që nuk i pranuan ajetet e Zotit tē tyre, i pret një dënim më i mundimshëm.

12. Allahu éshtë Ai, që pér ju e nënshtroi detin që me lejen e Tij tē lundrojnë anijet nëpër tē, që tē kërkoni begatitë e tij; ndaj falënderonie.

13. Dhe pér ju nënshtroi gjithë ç'ka në qiej dhe ç'ka në tokë, njëmend pér njerëzit që mendojnë më thellë, në këto ekzistojnë argumente.

۰۰۰

14. Thuajtu atyre që besuan: Le t'u falin atyre që nuk presin ndëshkimet e Allahut (pse nuk besojnë), ashtu që Ai vetë ta dënojë një popull pér shkak të veprave që bëni.

* Kur'anin Muhammedit ia shpalli Allahu, Krijues i qiejeve e i tokës, Krijues i njerëzve dhe i të gjitha gjallesave, Ai që bën ndërrimin e natës e të ditës, Ai që lëshon shiu prej së lartit dhe ngjall tokën, Ai që u jep drejtimin erërave. Pas këtyre argumenteve që ua shpjegon Allahu njerëzve, a mbetet të besohet ndonjë thënëtjetë? Jo, por të mjerët ata që i refuzojnë duke u zhytur në mëkate.

Jobesimtarët i dëgjonin këto fakte të Kur'anit por nga euporia, e kthenin shpinën sikur nuk i dëgjojnë. Njëfarë Nadir ibni Harith blinte përralla e legjenda prej popujve të tjerë dhe me to i mashtronë njerëzit pér të mos e dëgjuar Kur'anin. Një asi qëndrimi ka ekzistuar atëherë e ka vazduar edhe në kohët e mëvonshme deri më ditët e sotme. Po, të tillët e kanë në prag xhehenemin, e përpjekjet e tyre nuk do t'u bëjnë kurrfarë dobie.

Për njerëzit që me vërmendje vështrojnë të mirat e Zotit, të cilat Ai i krijoi pér njerëz, ka mjaft fakte bindëse, kurse pér ata që nuk duan të vështrojnë faktet dhe refuzojnë të vërtetën, Zoti i thotë Muhammedit që t'u thotë besimtarëve të heqin dorë prej tyre, se ata do t'i dënojë vetë Ai, kuuptohet sipas veprave.

Edhe beni israilëve Zoti u pat dhënë të gjitha të mirat, por ata nuk u falenderuan, përkundrazi, mohuan dhe u pérçanë. U pérçanë pasi ishin të dijshëm edhe pse dija do të duhej ta pezzullojë përcarjen. Ata nuk kishin pér qëllim dijen si dije, por krenarinë. Dija nxiti përcarjen mes njerëzve, ngase niveli i të arriturave në dijeni eshtë i ndryshëm. Në çështjet e fesoje nuk mund të lajmërohet ndonjë përcarje, pse ato janë të thjeshta e të qarta pér mendjen e shëndoshë, andaj nuk duhet ngatëruar çështjet e saj me teoritë e ndryshme, të cilat janë plot dyshime e supozime.

15. Kush bën vepra të mira, bën pér vete, e kush bën keq, bën kundër vetes, pastaj do të ktheheni te Zoti juaj.

16. Ne u patëm dhënë beni israilëve librin dhe pejgamberillékun dhe aftësi pér të gjykuar në mes të njerëzve, i patëm furnizuar ata me të mira dhe i patëm dalluar nga njerëzit e tjerë.

17. U patëm dhënë edhe fakte të qarta pér çështjen e fesoje. Mirëpo, pér shkak të zilisë që kishin ndërmjet vete, ata u pérçanë vetëm atëherë kur u erdhë dija që ta kuptojnë, e s'ka dyshim se Zoti yt në ditën e kijametit do të gjykojë në mes tyre pér shkaqet e përcarjës së tyre.

18. Pastaj, Ne të vumë ty në një rrugë të drejtë të fesoje, pra ti ndiqe atë e mos ndiq dëshirat e atyre që nuk dinë.

19. Ata nuk mund të mbrojnë ty pér asgjë tek Allahu. Zullumqarët janë miq të njëri-tjetrit, kurse Allahu eshtë mbrojtës i besimtarëve të devotshëm.

20. Ky (Kur'an) eshtë drithë e dijes pér njerëz, eshtë udhëzues e mëshirë pér një popull që beson bindshëm.*

21. A menduan ata, të cilët vepruan në të këqija, se në jetën e tyre dhe në vdekjen e tyre do t'i bëjmë të barabartë më ata që besuan dhe bënë vepra të mira? Sa i shëmtuar eshtë gjykimi i tyre?

22. Allahu krijoi edhe qiej edhe tokën me një drejtësi precize, e pér t'u shpërblyer secili njeri me veprat e veta, atyre nuk u bëhet e padrjetë.

23. A e ke parë ti (*Muhammed*) atë që duke e ditur, dëshirën e vet e respekton si zot të vetin, atë Allahu e ka humbur, ia ka mbyllur të dëgjuarit dhe zemrën e tij, i ka vënë perde mbi të parit e tij, më thuaj, pos Allahut, kush mund ta udhëzojë atë? A nuk merrni mësim?

24. Ata edhe thanë: "Nuk ka tjetër, vetëm se kjo jetë jona në këtë botë, po vdesim dhe po lindemi dhe asgjë nuk na shkatërron tjetër pos kohës. Ata për këtë nuk dinë asgjë, ata vetëm fantazojnë.

25. E kur atyre u lexohen ajetet Tona, të qarta ata nuk kanë fakt tjetër, pos të thonë: "Nëse jeni të saktë na i sillni të gjallë prindërët tanë!"

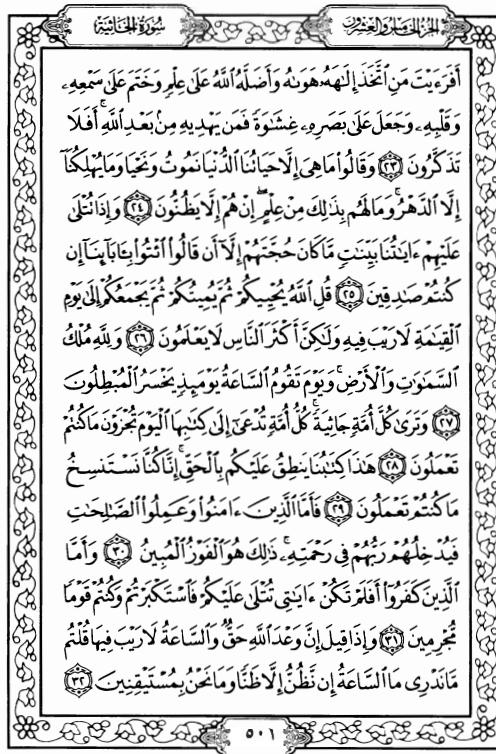
26. Thuaj: "Allahu juve ju jep jetën dhe ju bën të vdisni (*e jo koha*); mandej, do t'ju tubojë në ditën e gjykimit për të cilën nuk ka dyshim, por shumica e njerëzve nuk dinë (*për fuqinë e Zotit*)".

27. Sundimi i qiejeve e i tokës është vetëm i Allahut, e ditën kur ndodh kijameti, atë ditë mohuesit dëshprohen.

28. Dhe (atë ditë) e sheh secilin popull të gjunjëzuar, secili popull thirret te libri i vet (*shënimet e veprave*). (*U thuhet*): "Sot shpërbleheni me atë që keni vepruar".

29. Ky është libri ynë (*shënimet e veprave tuaja*) që dëshmon të vërtetën (të saktën), Ne kemi kërkuar të shkruhet se ç'vepronit.

30. Sa u përket atyre që besuan dhe bënë vepra të mira, Zoti i tyre i merr ata në mëshirën e vet (*në xhennet*), e ai është

shpëtim i madh.

31. E, sa u përket atyre që nuk besuan (*u thuhet*): "A nuk ju patën lexuar argumentet e Mia; e ju bëtë mendjemadhësi dhe ishit popull i zhytur në mëkate!"

32. Edhe kur u thuhej se premtimi i Allahut është i saktë dhe se do të vijë kijameti për të cilin s'ka dyshim, ju thatë: "Ne nuk dimë se ç'është kijameti, ne me dyshim menduam për te dhe ne nuk jemi të bindur!"

SURETU EL AHKAF

KAPTINA 46

E zbritur në Meke, pas kaptinës El Xhathije ajete: 35

Edhe kjo sure parashtron çështjet e bazave të besimit, por më tepër përqëndrohet në çështjen e shpalljes dhe të të dërguarit.

Në këtë kaptinë parashtrohet çështja e respektit ndaj prindërve, respekt të cilin Zoti e kërkon në mënyrë të prerë prej fëmijëve dhe në shumë ajete të Kur'anit e vë përbri respektit ndaj Tij. Përmendet fëmija i mirë, i cili sa më i moshuar të bëhet, bëhet aq më i mirë dhe më respektues për prindërit. E, përmendet edhe i paedukuari, i larguari prej rrugës së drejtë dhe respektit të prindërve. Pra, përmendet edhe përfundimi i secilit prej tyre.

Përshkruhet edhe arroganca e popullit *Ad* dhe zhdukja e tyre si shembull për idhujtarët mekas.

Në fund të kaptinës përmendet rrëfimi për një grup të exhinëve, të cilët e dëgjuan Pejgamberin duke lexuar Kur'anin, e besuan dhe e thirrën edhe popullin e vet që të besojë, e këtë si përkujtim ndaj kryeneçëve që nuk i pranonin as nuk i dëgjonin fjalët e Zotit xh. sh.

Quhet: “**Suretul Ahkafi**” - sipas vendit Ahkafë që ndodhet diku në Jemen në të cilin banonte populli *Ad*, të cilin Zoti, për shkak të mizorisë dhe arrogancës së tyre, e dënoi edhe në këtë jetë.

33. Dhe u dalin nē shesh tē kēqijat qē i kanē punuar, dhe i pērkhire ajo me tē cilēn talleshin.

34. E u thuhet: "Sot po u lēmē tē harruar, ashtu sikurse ju e harruat takimin e kēsaj dite, vendi juaj ēshtë zjarri, pēr nu nuk ka ndihmetaré".

35. Kētē (dēnim) pēr shkak, se ju u tallēt me ajetet e Allahut, juve u mashtroi jeta e dynjasē. Sot, pra, nuk do tē nxirreni prej tij (zjarrit), e as nuk kērkohet qē ata t'i kthehen pendimit dhe respektit tē Allahut.

36. Pra, falenderimi i goftē vetēm Allahut, Zotit tē qiejve, Zotit tē tokēs, Zotit tē gjithésis!

37. Vetēm Atij i takon lartēmadhēria nē qiej e nē tokē dhe Ai ēshtë ngadhēnjesi, mē i urti*

SURETU EL AHKAF

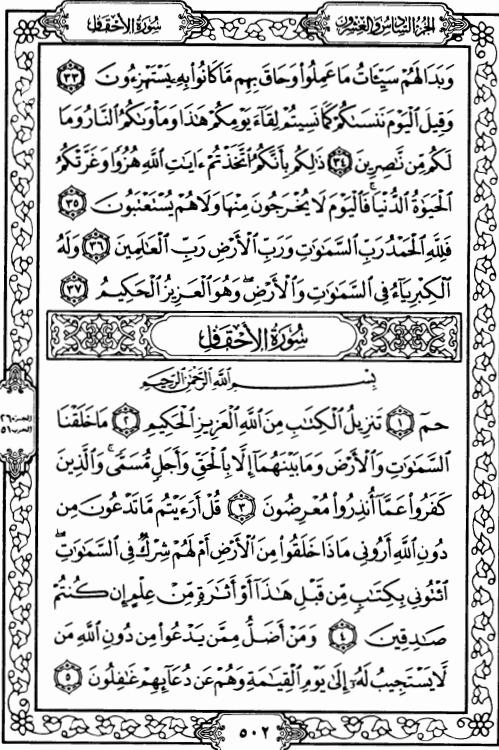
*Me emrin e Allahut, Mēshiruesit,
Mēshirerbēsít!*

1. Hā, Mimē.

2. (Ky) Libēr i shpallur prej Allahut, tē fuqishmit, tē urtit.

3. Ne nuk i krijuam qiej e tokēn dhe atē qē ekziston ndērmjet tyre, pērpos me qēllim dhe pēr njē afat tē caktuar, kurse ata qē nuk besuan nuk i vunē veshin asaj me cka u tērhiqet vērejtja.

4. Thuaj: "Mē thuani pēr ata qē pos

Allahut i adhuroni, mē tregoni se cka krijuan ata nē tokē dhe a kanē pjesemarrje nē (krijimin nē) qiejte? Nēse e thoni tē vērtetēn, mē sillni ndonjē libēr para kētij ose ndonjē gjurmē tē mbetur prej diturisē".

5. Kush ēshtë me i humbur se ai qē pos Allahut lut diç qē nuk i pērgigjet atij deri nē kijamet, pse ata (qē luten) janē gafilē ndaj lutjes sē tyre.

* Ata qē besuan, jetojnē me besim, veprojnē sipas besimit, vdesin me besim dhe ringjallen me besim; jobesimtari jeton pa besim, vdes i tillē dhe ringjallet i tillē. Prandaj, nuk janē tē njējtē, pse besimtarēt e dinē qē Allahu krijoj cdo gjē dhe Ai do tē shpērblejē me drejtēsi. Jobesimtari i ēshtē dhēnē dēshirave tē epshit, nuk respekton Zotin, por emocionet i respekton si zot, edhe pse e di tē vērtetēn. E derisa veshēt i ka tē mybllur nga e vērteta, zemrēn tē kushtuar pas epshit, sytē e mbuluar me perde, a ka kush qē ta vērē nē rrugē tē drejtē, pas tē gjitha faktive qē ia tregoi Zoti?

Nuk qēndron arsyea se koha na shkaterron, por Zoti ēshtē Ai qē jep jetē, jep vdekje dhe bēn ringjalljen dhe tubimin para Tij. Ai ēshtē sundues i gjithësise, e kētē fuqi tē Zotit do ta kuptojnē tē gjithë nē ditēn e kijametit, ditēn kur paraqitet xhehenemi me atē hukamēn e vet, e nga frika tē gjithë njerézit do tē bijnē nē gjunj. Atēherē prezentothen shēniemt et veprave, shēniemt tē cilat i kanē regjistraru melaiket, tē cilat janē tē sakta. Besimtarēt shkojnē nē xhennet, jobesimtarēt nē zjarr, sepe ata nuk besonin dhe bēnin krim, kurse me ajetet e Allahut talleshin.